

12. SJEDNICA NACIONALNOG VIJEĆA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA
9. PROSINCA 2021.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNIM ODNOSIMA (MATERIJALNI NEDOSTATAK/JAMSTVO)

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo pravosuđa i uprave

DIREKTIVA (EU) 2019/771 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 20. SVIBNJA 2019. O ODREĐENIM ASPEKTIMA UGOVORA O KUPOPRODAJI ROBE, IZMJENI UREDBE (EU) 2017/2394 I DIREKTIVE 2009/22/EZ TE STAVLJANJU IZVAN SNAGE DIREKTIVE 1999/44/EZ

- zamijenila je ranije važeću Direktivu 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu koja je bila direktiva minimalnog usklađenja
- direktiva maksimalnog usklađenja - dopušta odstupanje od njome utvrđenih pravila samo u onim slučajevima koji su navedeni u Direktivi
- svrha - doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta uz istodobno osiguravanje visokog stupnja zaštite potrošača utvrđivanjem zajedničkih pravila o određenim zahtjevima u pogledu ugovora o kupoprodaji sklopljenih između prodavatelja i potrošača, posebno pravila o usklađenosti robe s ugovorom, pravima u slučaju neusklađenosti, načinima ostvarivanja tih prava i komercijalnim jamstvima

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNIM ODNOSIMA

(„Narodne novine“, broj 126/21.)

- razlog donošenja: usklađivanje s Direktivom 2019/771
- izmijenjene su odredbe Zakona o obveznim odnosima kojima je uređena odgovornost za materijalne nedostatke stvari i jamstvo za ispravnost prodane stvari
- Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2022. a ne primjenjuje se na ugovore sklopljene prije 1. siječnja 2022.

ODGOVORNOST ZA MATERIJALNE NEDOSTATKE STVARI

VAŽNIJE IZMJENE

☐ DEFINIRANJE POJMOVA (članak 399.a ZOO-a)

- za potrebe primjene odredbi o odgovornosti za materijalne nedostatke stvari i komercijalnog jamstva definirani su pojmovi:

potrošač	digitalna usluga	trajni nosač podataka
potrošački ugovor	kompatibilnost	trajnost
proizvođač	funkcionalnost	besplatnost
digitalni sadržaj	interoperabilnost	

□ PRIMJENA (članak 400. ZOO-a)

- na odgovornost prodavatelja za materijalne nedostatke stvari koje je ona imala u trenutku prijelaza rizika na kupca, bez obzira je li mu to bilo poznato i za one materijalne nedostatke koji se pojave nakon prijelaza rizika na kupca ako su posljedica uzroka koji je postojao prije toga
- u potrošačkim ugovorima prodavatelj odgovara za materijalne nedostatke prema pravilima propisanim za ugovor o kupoprodaji i kada je riječ o ugovoru za isporuku stvari koju je tek potrebno izraditi ili proizvesti, neovisno o tome je li po općim pravilima riječ o ugovoru o kupoprodaji, ugovoru o djelu ili drugom ugovoru
- na potrošačke ugovore o kupoprodaji stvari s digitalnim elementima
- ne primjenjuje se na potrošačke ugovore za isporuku digitalnih sadržaja ili digitalnih usluga i potrošačke ugovore o kupoprodaji materijalnih nosača podataka koji služe isključivo kao nosači digitalnog sadržaja (na te se ugovore primjenjuje Zakon o određenim aspektima ugovora o isporuci digitalnog sadržaja i digitalnih usluga)

□ STVAR S DIGITALNIM ELEMENTIMA

- pokretna stvar u koju je ugrađen digitalni sadržaj ili digitalne usluge ili su povezani sa stvari tako da bi odsutnost tog digitalnog sadržaja ili te digitalne usluge onemogućila funkcioniranje te stvari i koji se isporučuju na temelju ugovora o kupoprodaji, neovisno o tome isporučuje li takav digitalni sadržaj ili digitalnu uslugu prodavatelj ili treća strana
- u slučaju dvojbe o tome je li isporuka ugrađenog ili povezanog digitalnog sadržaja ili digitalne usluge dio potrošačkog ugovora o kupoprodaji, predmnijeva se da su digitalni sadržaj ili digitalna usluga obuhvaćeni ugovorom o kupoprodaji

□ PRIJELAZ RIZIKA NA KUPCA

- u slučaju stvari s digitalnim elementima - u trenutku kada je obavljena jednokratna isporuka digitalnog sadržaja ili digitalne usluge odnosno kada je započela kontinuirana isporuka digitalnog sadržaja ili digitalne usluge
- ako stvar treba instalirati ili montirati prodavatelj ili osoba za koju on odgovara - u trenutku u kojem je dovršena instalacija odnosno montaža

□ PREDMNJEVA I PRAVILO O TERETU DOKAZIVANJA

- predmnijeva se da je svaki nedostatak stvari kao i stvari s digitalnim elementima koji se pokazao u roku od jedne godine od trenutka prijelaza rizika postojao i u trenutku prijelaza rizika, osim ako prodavatelj dokaže suprotno ili suprotno proizlazi iz naravi stvari ili naravi nedostatka (produženje roka sa šest mjeseci na jednu godinu osim kod trgovačkih ugovora)
- kod potrošačkih ugovora o kupoprodaji stvari s digitalnim elementima ako je ugovorena kontinuirana isporuka digitalnog sadržaja ili digitalne usluge tijekom određenog razdoblja teret dokaza da ne postoji nedostatak digitalnog sadržaja ili digitalne usluge je na prodavatelju za vrijeme od dvije godine od prijelaza rizika, a ako je ugovorena kontinuirana isporuka digitalnog sadržaja ili digitalne usluge na rok dulji od dvije godine, teret dokaza da ne postoji nedostatak digitalnog sadržaja ili digitalne usluge je na prodavatelju za cijelo razdoblje na koje je isporuka ugovorena

❑ KAD POSTOJI MATERIJALNI NEDOSTATAK (članci 401. i 401.a ZOO-a)

- ako stvar ne udovoljava kriterijima odnosno zahtjevima koji su ugovoreni ugovorom o kupoprodaji (članak 401. stavak 1.)
- ako stvar ne udovoljava propisanim kriterijima (članak 401. stavak 2. i članak 401.a)
  - mogućnost odstupanja od propisanih kriterija predviđena je stavkom 4. članka 401. i stavkom 4. članka 401.a: u trenutku sklapanja ugovora potrošač je bio posebno obaviješten da određeno obilježje stvari odstupa od propisanih kriterija i potrošač je to izričito i zasebno prihvatio pri sklapanju ugovora

☐ POSEBNO O AŽURIRANJU STVARI S DIGITALNIM ELEMENTIMA U POTROŠAČKIM UGOVORIMA (članak 401.a ZOO-a)

Prodavatelj je dužan obavijestiti potrošača o ažuriranjima, uključujući sigurnosna ažuriranja, koja su potrebna da stvar ostane bez nedostatka i osigurati mu ažuriranja:

- kod ugovora kojim je predviđena jednokratna isporuka digitalnog sadržaja ili digitalne usluge – tijekom razdoblja unutar kojeg to potrošač može razumno očekivati s obzirom na vrstu i svrhu stvari i digitalnih elemenata te uzimajući u obzir okolnosti i prirodu ugovora o kupoprodaji
- kod ugovora o kupoprodaji kojim je predviđena kontinuirana isporuka digitalnog sadržaja ili digitalne usluge na rok dulji od dvije godine - do isteka razdoblja za koji je ugovorena isporuka, a kod ugovora kod kojih je kontinuirana isporuka ugovorena na dvije godine ili kraće razdoblje - dvije godine od trenutka prijelaza rizika
- propisane su i iznimke – slučajevi u kojima prodavatelj ne odgovara:
  - nedostatak proizlazi iz propuštanja potrošača da instalira ažuriranja – prodavatelj ne odgovara za nedostatak ako je ispunio obveze propisane stavkom 3. članka 401.a
  - pri sklapanju ugovora potrošač je bio posebno obaviješten da određeno obilježje stvari odstupa od propisanih kriterija i potrošač je to izričito i zasebno prihvatio pri sklapanju ugovora

□ ROK ODGOVORNOSTI PRODAVATELJA ZA NEDOSTATKE DIGITALNOG SADRŽAJA ILI DIGITALNE USLUGE AKO JE POTROŠAČKIM UGOVOROM O KUPOPRODAJI UGOVORENA KONTINUIRANA ISPORUKA DIGITALNOG SADRŽAJA ILI DIGITALNE USLUGE (članak 404.a ZOO-a)

Ovisno o razdoblju na koje je ugovorena kontinuirana isporuka digitalnog sadržaja ili digitalne usluge:

- odgovornost za nedostatke koji se pojave u razdoblju u kojem se digitalni sadržaj ili digitalna usluga trebaju isporučivati na temelju ugovora o kupoprodaji (ako je ugovorom predviđena kontinuirana isporuka digitalnog sadržaja ili digitalne usluge na rok dulji od dvije godine)
- odgovornost za nedostatke koji se pojave u roku od dvije godine od trenutka prijelaza rizika (ako je ugovorom predviđena kontinuirana isporuka digitalnog sadržaja ili digitalne usluge tijekom razdoblja do dvije godine)

❑ PRAVA KUPCA U SLUČAJU POSTOJANJA MATERIJALNOG NEDOSTATKA (članak 410. i 410.a ZOO-a)

- Prava kupca koji je pravodobno i uredno obavijestio prodavatelja o nedostatku:
  - uklanjanje nedostatka
  - predaja druge stvari bez nedostatka
  - razmjerno sniženje cijene
  - raskid ugovora
  - popravljjanje štete
- Pravo kupca na izbor između popravka i zamjene stvari
- Ovlaštenje prodavatelja da odbije popravak ili zamjenu stvari

- Ostvarivanje prava na popravak i zamjenu stvari
  - besplatno, u razumnom roku, bez znatnih neugodnosti za kupca
- Ostvarivanje prava na raskid ugovora ili sniženje cijene
- Uskrata plaćanja nepodmirenog dijela cijene
- Neznatan nedostatak – prava kupca, teret dokazivanja

❑ ODGOVORNOST ZA MATERIJALNE NEDOSTATKE U LANCU ISPORUKE (članak 422.a ZOO-a)

- Pretpostavke ostvarivanja prava prodavatelja prema prethodnom prodavatelju
- Rok odgovornosti - dvije godine od prijelaza rizika između prethodnog prodavatelja i prodavatelja

□ KOMERCIJALNO JAMSTVO (članak 423. ZOO-a)

- naziv instituta usklađen s terminologijom Direktive 2019/771 - jamstvo za ispravnost stvari zamijenjeno pojmom komercijalno jamstvo
- komercijalno jamstvo je svaka obveza kojom se prodavatelj ili proizvođač (davatelj jamstva), povrh zakonske obveze prodavatelja koja se odnosi na odgovornost za materijalne nedostatke stvari, obvezuje kupcu vratiti plaćenu cijenu ili zamijeniti, popraviti ili servisirati stvar ako ona ne zadovoljava specifikacije ili druge zahtjeve koji su navedeni u izjavi o jamstvu ili u relevantnom reklamnom materijalu koji je dostupan u trenutku ili prije sklapanja ugovora

- jamstvo obvezuje pod uvjetima iz izjave o komercijalnom jamstvu i povezanom reklamnom materijalu dostupnom u trenutku ili prije sklapanja ugovora
- propisan odnos između uvjeta iz izjave o komercijalnom jamstvu i povezanog reklamnog materijala - ako su uvjeti iz reklamnog materijala povoljniji za kupca od onih iz izjave o komercijalnom jamstvu, davatelja obvezuju ti povoljniji uvjeti (iznimka: osim ako je reklamni materijal prije sklapanja ugovora ispravljen na jednak ili usporediv način kao i kada je dan)
- zadržana solidarna odgovornost proizvođača i prodavatelja za obveze iz proizvođačevog jamstva

- izjava o komercijalnom jamstvu mora biti izražena na jednostavan i razumljiv način te sadržavati minimalno sadržaj propisan zakonom
- obveza dostave izjave o komercijalnom jamstvu na trajnom nosaču podataka najkasnije u trenutku predaje stvari
- povreda obveze o sadržaju jamstva i obvezi dostave jamstva na trajnom nosaču podataka ne utječe na njegovu valjanost

HVALA NA PAŽNJI